

Historik över Ingels Marthakretsens 90-åriga verksamhet 1926-2016

År 1926, närmare bestämt den 26 mars bildades Ingelskretsen. Det var en vacker vårvinterdag, då bygdens kvinnor hade kommit samman till möte hos inspektorsfrun Signe Lindfors på Vohls gård. Dit hade kommit kända H:fors marthan fru Ida Smeds och fru Signe Gabrielsson från Kyrkoby. Det var fru Smeds som förde ordet. På mötet blev Signe Lindfors vald till kretsens ordförande, lärarinnan vid Ingels lägre folkskola fröken Fanny Andersson blev kretsens vice ordförande och kassör, samt fröken Märta Hoffman från Villnäs som blev sekreterare för Ingels kretsen. De båda sistnämnda kvarstod med sina uppdrag ända till Porkala parentesen, alltså i 18 år.

Vid årsmötet 1929 blev husmor på Sigurds gård generalskan fru Hilda Holmberg kretsens ledare. Hon kunde med sin ideella livssyn och med sin initiativrikedom leda och inspirera sin krets till ett givande martha arbete.

Den mest aktuella på den tiden var hemträdgårdar. Under flera år premierades de tre bästa marthor för sina trädgårdar. Så höll man kurser i bråderi, hemvård, sjukvård, konservering av bär och grönsaker, matlagning och bakning, sykurer m.m. Man kom tillsammans till möte varje månad, där man diskuterade aktuella frågor.

Först höll man sina möten och fester i Ingels folkskola och julfesterna ordnade alltid ordf. i sitt hem på Sigurds de första åren.

Tanken på en egen stuga började hägra för kretsen och tack vare stor förståelse från kommunens sida som upplät en plats på Vohls mark och skänkte ett gammalt loft av stock på Vohls gård blev tanken verklighet. De marthors män som ägde skog, hämtade den stock som fattades och efter byggmästar Olins ritning blev stugan uppförd av byggmästar Teodor Vikström.

Tio år efter starten kunde Ingelskretsen fira sitt tio års jubileum i egen stuga. Vid invigningsfesten den 26 mars 1936 var stugan vackert dekorerad och man läste i tidningen efteråt att det var en stämmingsfull högtidlighet i närvaro av inbjudna och kretsens marthor.

Så gick många glada år med martha glädje och flit tills molnen började skocka sig allt mörkare över fosterlandet och oron steg. På hösten 1939 kom kriget. Marthorna arbetade för soldaterna och de nödställda. Alla yllesaker skickades till fronten. Dessutom bistod kretsen i bolag med Kyrkoby kretsen en krigshärjad Karelsk familj om 14 pers. med en ansevärd mängd kläder och penningbidrag. Varje år under kriget donerade kretsen 2.000mk. Åt invaliderna genom Röda Korsets damkommitte. Medlemsantalet bestod på den tiden av ung. 40 medlemmar

Kriget tog slut och evakuering ett faktum i sept. 1944.

Ingels kretsen stuga blev genom Kyrkslätt Marthaförening såld till staten för 400.000mk och tjänade som bostad åt gränsbevakningen. Stugan tömdes och sakerna fördes till kommunalhemmets vind. De flesta av Ingelskretsens marthor levde i försörjningsringen. Marthastugan Hemgården kom på förbjudet område, knappt 100m från Ryssland.

Sista gången kretsen samlades var hemma hos ordf. I Helsingfors ett par veckor före jul. Där beslöt man att kretsen skulle upplösas tills vidare.

Trakten här omkring Vohls och Österby blev efter evakueringen helt isolerad för en tid framåt, skolan blev på ryska sidan, inga telefoner eller kontakter med yttvärlden.

Men livet fortsatte. Den 1 nov. 1945 samlades man till ett möte på Kurk gård hos fru Maggie Mattson. Kyrkslätt Marthaföreningens ord. Mary Gamberg var med och ledde mötet. Då bildades Kurk kretsen som genast fick 20 medl. Och inom samma år var det 24 medl. Fru Mattson blev ordf. Och hennes önskan var att kretsen skulle fortsätta i Ingels kretsens fotspår. Mötet beslöt kalla kretsen "Kurkkretsen" Fru Gamberg önskade god start och framgång samt lämnade 2.500mk som grundplåt åt den nya kretsen. Då vår ordf. Maggie visade stort intresse för allt nytt och lärorienterat blev det genast livligt inom kretsen trots det isolerade läget. Vi hade kurser bl.a. i växtfärgning, sävarbeten. Den nya kretsen höll också basarer för att få inkomst.

Nu bildades i Vohls trakten Mellersta Kyrkslätt ungdomsförening som en fortsättning på den gamla i kyrkbyn som blev på ryska sidan. Då de byggde sin ungdomslokal "Ljungheda" (som idag är Bygdebo) kunde marthorna dra sitt strå till stacken med både penningbidrag och arbetshjälp. Ett litet rum i lokalen ordnades för kretsens behov. Det möblerades med Ingels kretsens möbler

vilka Kyrkslätt Marthaförening nu överlämnade till Kurkkretsen. Vid behov fick kretsen disponera över hela lokalen för en årshyra 6.000mk.

Hösten 1955 var åter rykten i omlopp om att Porkala skall överlämnas till Finland. Den 27 jan. 1956 gick flaggorna i topp, Porkala var åter vårt.

Så småningom började Ingels Marthastuga bli samtalsämne både inom föreningen som inom Kurkkretsen. Hemgården återköptes och på årsmötet 1958 återtogs det gamla namnet Ingelskretsen. Redan den 22 jan. 1958 höll kretsen sitt första möte i Hemgården efter 14 års bortvaro. Stugan var i dåligt skick både invändigt och utanför. Den 15 maj blev stugan återinvigd och alla var nöjda och glada att stugan var vår igen. Marthorna jobbade flitigt och satte all sin energi och alla sina pengar på att få Hemgården i skick.

Marthorna har gjort många och långa utfärder bl.a. till Gotland och Öland, år 1989 gästade 20 Nilsjä marthor oss, de var inkvarterade i våra hem. Följande år 1990 var vi på svarsvisit. Många andra trevliga utfärder har vi gjort.

För att klara av ekonomin ordnas fester på Bygdebo. Tusen tack till alla Martyrer, utan er insats skulle vi inte klara oss att hålla fest.

Kyrkslätt Marthaförening har bistått med El-installation, värmebatterier och isolering på mellantaket samt reparation av regnvattenskada.

Under det senaste årtiondet har kretsen haft ungefär 25-27 medlemmar.

Vi har möten en gång i månaden, senaste året på Servicecentralen, tidigare i våra hem.

Programutbudet på våra möten är lite annorlunda som förr, vi har t.ex. pysslat med julkort, Kaja har visat oss olika stick och virketechniker, föreläsning om Energi-Massage, Bäckbottenträning, försäljning av Aloe Vera, Magnet smycken, Kläder m.m.

Alltid finns det aktuella saker att prata om.

Julfesten senaste år firades i stugan, alla hade med sig julmat, och vi hade riktigt trevligt.

Vi betalar medlemsavgiften för våra Hedersmarthor till förbundet.

Vi har gett stipendier i handarbete till skolbarn i Winellska skolan och bidrag till Kyrkslätt Lucia, år 2015 även Luciasmycket. Vi gav bidrag till en hjärtsjuk flicka från Österbotten, Julia Sundqvist.

Pengar till nya kommande Barnsjukhuset.

Vi gör också en utfärd varje år, vi har besökt Kotka, Åbo Hansadagar, Hitis, kryssning med Runeberg till Borgå, Hangö, Lunchkryssning i H:fors, besökt Hirsylän mutka och i sommar till Ekenäs.

I sommar har Marthastugan "Hemgården" fått ett nytt utseende, och det är tack vare Gun-Maj Beck, hon har hållit i trådarna för stugans renovering. Det har inte varit något lätt jobb, stugan var i sämre skick, och pengarna tog slut. Stugan behöver invändigt också lite "Make Up" men vi får vänta på mera bidrag, så hoppas vi att den kommer ännu mera i användning.

Jag önskar Ingels Marthakrets många lyckliga år och nästa stora fest om 10 år = 100 år.

Else-Maj Lönnroth
Ingelsmartha

Källor: Historik över Ingelskretsens 40 åriga verksamhet 1926-1966. Skriven av Rakel Nordström
Ingelskretsens Marthastugas "Hemgårdens" återinvigning. Skriven av Rakel Nordström
Historik över Ingelskretsens 80 åriga verksamhet 1926-2006 Skriven av Ellen Männikkö